

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Kéziratok nem adatk vissza

Előfizetési díj:
Egész évre 4 ft. Félévre 2 ft. Negyedévre 1 ft.
Hirdetéseket
a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít
Egyes szám ára 3 kr.

Kiadóhivatal:
Schwarz Sándor könyvkereskedő, hova az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.
Nyiltér petít sora 30 kr.

Dr. Szivák Imrét, városunk volt országgyűlési képviselőjét a főhártomplomi kerületben tegnap délelőtt egyhangu lelkesedéssel választották meg a kerület országgyűlési képviselőjéül.

Római igazságszolgáltatás.

Nem arégi római igazságszolgáltatást akarjuk ez alkalommal leleplezni, mert hiszen a régi Rómában a törvénykezés oly magas fokon állt, hogy a római törvények képezik alapját Europa művelt államai törvényeinek is. Hanem arról az igazságszolgáltatásról akarjuk a lepleit leemelni, melynek legfelsőbb fóruma Rómában, a pápai vatikánban honol.

Szinte hihetetlen, hogy a XIX. század végén Europa kultur államaiiban, még máig is léteznek egyének, vagy helyessebben kasztok, kik sáfarkodásukért nem vonhatók felelősségre, kikre nem szólnak az állam törvényei, akik magok ítélkeznek saját magok felett, a kik akkor ülnek törvényt amikor akarnak, úgy ítélnék amint nekik tetszik és az esetleg hozott ítéleteket a panaszlókcal nem közlik. titokban tartják.

Már több mint 2 éve, hogy városunk 900 rom. kath. hívője feljelentette a váci székhez Hegyi Antal rom. kath. plébánost, kérve, hogy ellene vizsgálatot rendeljenek el.

A nevezett plébánost oly dolgok elkövetésével vádolták, melyek közül, ha csak egy beigazolást nyer, plébánosi állásától kell, hogy megfosszák.

A legenyhébb vád, ami emelve emeltetett ellene, az, hogy a templomban verekedett, lökdösődött és a hívőket szitkokkal illette. Azonfelül e lap hasábjain nyilvánosan vádoltattott azzal, hogy a sweiczből küldött misepénzeket elkezelte; rendeltetési helyére nem szolgáltatta.

Annak idejében Hegyi Antal a feljelentést és a feljelentők neveit közölte is lapjában a „Csongrádi Közlöny”-ben, azzal fenyegetődött, hogy a feljelentők ellen rágalmasz miatt bűnvádi eljárást indítat, a szegedi bünyfenyítő törvényszéknel.

A feljelentők közül azonban senkit sem ijesztett el, mert állításuk, illetve vádjuk igaz voltát tanukkal is képesek be igazolni.

Hasztalan várják tehát a felje-

lentők a szegedi bünyfenyítő törvényszéknel a beidézését, mert az elmaradt, még pedig azért, mert Hegyi Antal plébános urnak eszedágában sem volt fenyegetését beváltani, ezzel csak azt akarta elérni, hogy a gyengébb szívűekre rá ijeszsen.

De nem csak a fenyítő törvényszék idézése maradt el, hanem úgy látszik, hogy a váci szék sem ítélkezett a t. plébános ur felett; az ítéletét valószínűleg az utolsó ítélet napjára halasztotta el, midőn azt az Ur angyalai trombita szó mellett fogják kihirdetni, a sirokból kikelt halottak előtt.

Az igazat megvalva, valóban egy szent székhez méltó felfogás csak olyan lehet, mint a váci széké. Mert hát, az Ur felkent szolgálja felett, csak is az Ur ítélkezhet.

Milyen nagyszerű, fenséges látvány lesz az, midőn Gabriel arkangyal megfuvja a trombitát, 900 esongrádi halott szemfödélbe burkolva álja körül a legfelsőbb bíró ítélőszékét, Hegyi Antal reszketve áll a kör közepén, sápadtan, lesujtva hallgatja a sweiczi barátok tanuvallomását.

Mi, azonban nem vagyunk idealisták, no meg sokkal türelmetlenebbek is vagyunk, mint hogy ki tudnók várni az utolsó ítélet napjait. Mert hát, mi világi egyszerű polgárok, meg elégszünk a földi igazságszolgáltatással is. Azt tartjuk, hogy a földön elkövetett bűnökért a földön kell megbűnhödnünk.

De nem csak mi valljuk ezt az elvet, hanem ebben osztozik velünk Hegyi Antal ellenzéki pártvezér és lapszerkesztő kollegánk is.

Hiszzen nem egyszer láttuk már Hegyi Antal urat a földi igazságszolgáltatás színe előtt. Láttuk, mint vádlót és láttuk, mint vádlottat. Többször hallottuk, hogy elítélték és hallottuk azt is, hogy felmentették. Sőt alapos reményei vannak, hogy még néhányszor törvényt fognak ülni felette, a földi igazságszolgáltatás emberei.

Eppen azért, mert Hegyi Antal pártvezér és lapszerkesztő kollegánk szintén a földi igazságszolgáltatás elvét valija, aki folytonosan az igazságot keresi, aki a tiszta közigazgatásért harczol, aki nem tűri el a legcsekélyebb visszaéléseket sem, aki folyton azt követeli, hogy a bűnös bűnhődjék, felszólítjuk, velünk együtt

követelje a szent széktől, hogy Hegyi Antal esongrádi rom. kath. plébános ügyét haladéktalanul intézze el. Mert Hegyi Antal lapszerkesztő és a esongrád megyei egyesült ellenzék vezére és feje, nézetünk szerint nem tűrheti azt el, hogy Hegyi Antal plébánost, kit 900 rom. kath. polgár vádolt be a váci széknel, a vád alól ítélet nélkül ki bujtassák.

Kérdezze meg, Hegyi Antal lapszerkesztő és pártvezér, Hegyi Antal szent széki ülnököt, hogy hozott-e már Hegyi Antal plébános ügyében ítéletet, és ha hozott, miért nem közölték a vádlókkal? Ha pedig ítéletet nem hoztak: miért nem hoztak és mikor akarnak hozni?

Ha azonban Hegyi Antal plébános lapszerkesztő és ellenzéki pártvezér ur, Hegyi Antal plébános ur ügyét csupán rokoni érdelemből nem bolygatná, hát mi kénytelenek leszünk a szent széket újból felkeresni annál is inkább: mert ha mende-mondákon indulnánk el, úgy azt hallottuk, hogy a plébános ur ügyében már hozott is a szent szék holmi ítélet formát, de azt az ítéletet a feljelentőkkel szükségtelemnek találta közölni.

Már pedig, a magyar igazságszolgáltatás szerint, a vádlott el-vagy el nem ítéletét a vádlókkal is közölni tartozik az illető fórum. Lehet azonban, hogy a római igazságszolgáltatás, a magyar igazságszolgáltatással teljesen ellenkezik; de mi nem római, hanem magyar honpolgárok vagyunk, ennél fogva megkövetelhetjük a szent széktől, mint egyházi ügyekben illetékes bíróságtól, hogy a magyar igazságszolgáltatási formákat még az esetben is tartsa be, ha papról van szó. Mert a magyarországi papok, még akkor is magyar honpolgárok — ha római kotholikusok.

A harmadik ártézi kút.

Valahára eljutott Csongrád városa abba a helyzetbe, hogy két ártézi kútja készen s egy harmadik készülöben van.

Az első ártézi kutba valóssággal beletörött a válalkozó furója s anyagi okok miatt a munkálatot abba kellett hagynia; a második hosszú sínlődés után végre megszületett. Alig hisszük, hogy legyen valami hujja a 10 ezer forintnak, amennyibe a második ártézi kut került. De mégis, ha leszámítjuk azt a megtakarítható felesleges költségeket, mely a kut helyének kijelölésénél, a gépezet ide-oda huzeltatásával felmerült s eltekintünk a kísérletezéstől, mely a város-

nak 3-4000 forintjába került, egy cseppet sem mondatjuk magának a második ártézi kut költségeinek összegét.

A második ártézi kut furatását a felügyelet elmebizott Zarka kultur mérnök befejezettnek jelentette ki.

A kut percenként 210 liter s így naponként 300.000 liter vizet ad, ami teljesen elég, a mellett iható és tiszta s a körülötte la ok által már fogyasztatik is.

Háromszáztizenkét méterre futak le míg a szükséges mélységet elérték s a kedvező forrást megtalálták. Ha az összes költségek számát a folyómeterek számával elosztjuk, azt találjuk, hogy a kut minden meterje 32 frtot emésztett fel.

Nem is csoda tehát, ha amaz eszme felvetése, hogy városunkban még egy harmadik ártézi kut is furassék, kezdetben nem talált népszerűsége; hogy mégis a legutóbb tartott közgyűlés alkalmával egyhangulag szavaztatott meg a harmadik ártézi kut szükségessége, az annak tulajdonítható, hogy a képviselőtestület belátta azt az előnyt, mely a város közönségére a jó ivóvíz folytán származik. Átlátta azt, hogy járvány esetén valószínűség egy község lakosainak az, hogy bacillus mentes, tiszta ivóvízhez jusson. Különösen nagy szüksége van erre Csongrád város lakosságának, melynek közönsége a Tisza iszapos, folytonosan inficiált vizét volt kénytelen fogyasztani, mert az ásványos kutak utján nyert talajvíz szikes, meszes, szóval ihatóan.

Ez a ténye Csongrád várost előljárósága s képviselő testületének korszakalkotói szöveggel, jöbball az új ezredévet nem kezdhetne volna mással, mint a lakosság egészségének biztosítására célzó intézkedéssel.

A hely kijelölésével ismét kísértett a meghasonlás, nagy kár, hogy voltak olyanok, kik a harmadik ártézi kut helyéül a „Keresztéri iskola“ előtti teret akarták kijelölni. Ennek elfogadása ép oly elhibázott dolog lett volna, mint a második ártézi kutnak a „Mernyó-kereszthez“ való helyezése, mely intézkedésnek téves voltát, azok is belátták ma már, kik akkor pártérdekekből ellene kardoskodtak.

Nagyon helyes, hogy a harmadik ártézi kut helyéül a városház térnek a Forgó Imre háza előtt elterülő része jelöltetett ki, mert akár hol nézzük: Szeged, Szentes, Fegyverhaza, mindenütt azt látjuk, hogy az ártézi kutak terekre vannak helyezve.

Az új kutnak a „Keresztéri iskola“ terére való helyezése pädagogiai okokból sem volna megengedhető, mert a zaj s a folytonos közlekedés, a növendékek figyelmét a tanító előadásától elvonná s így a tanítás eredményét veszélyezné. A városház tér teljesen szabad, ott elegendő levén a hely, utban sem lesz s ha a kész kut majd megfelelő felső vezetékkel is ellátatik, a községnek díszítésére, szépítésére is szolgál.

A mérnöki számítás szerint az újlag furandó ártézi kut 3200 frtba kerül s az előljárósági jelentés szerint az új kirovást nem igényel, mert az 1895. évi költségvetés 3500 forint felesleggel zárult s az 1896. évi budget a vasuti hozzájárulásnak 10 évre történt hosszabbítása folytán több mint 2000 forinttal válik kedvezőbbé.

UJDONSÁGOK.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád-vármegye közigazgatási bizottsága a f. hó 21. én délelőtt 9 órakor tartja a havi rendes ülését a megyeház kistermében. Első s így alakuló ülése lesz ez a most felében újból választott bizottságnak és így ez alkalommal történik majd a szakosztályokba alakulás is, választás utján.

— **Megyebizottsági tagok igazolása.** Véget ért a hajszá, melyet a megyebeli demagóg vezérek indítottak az októberben volt új megyebizottsági tagválasztások ellen. Köztudomásu, hogy Filó Tihamér dr., Temesváry Antal és Pandovics Döme felszólalással éltek a tápéi és szegvári kerület választásai ellen és hogy — miután az igazoló választmány felszólalásuk érdemleges

birálatába se ment bele az okon, mert ilyen-nél élni oly választókerületek választásai ellen, amelyekben nekik szavazat joguk nincsen, nem illetékesek, nem jogosultak, az igazoló választmány e határozatát azán megfőlebbezték az állandó bíráló választmányhoz, mely a főlebbezésnek helyet is adva, különösen a tápéi kerület választására nézve utasította az igazoló választmányt a Filó féle felszólalás érdemleges elbírálására. Az állandó bíráló választmány e határozatai ellen, törvényben biztosított joguknál fogva Kiss Zsigmond és Balogh János felterjesztéssel éltek a belügyminiszterhez, kinek a napokban a megyéhez leérkezett rendelete feloldja az állandó bíráló választmány határozatait, és az igazoló választmány határozatát mondja ki helyesnek, melyel a tápéi és szegvári kerület újonnan választott megyebizottsági tagjai véglegesen igazolva vannak.

— **Óriási hazugság.** A „Szentesi Lap“ f. hó 8. án megjelent számában „A tanítvány“ cím alatt megjelent cikben oly óriási hazugságok foglaltatnak, a minő csak a „Szentesi Lap“ban láthat napvilágot. Az egész cikkben még az a legnevezetesebb, hogy a cikk kutforrásául a „Csongrádi Közlöny“ nevezi meg, azt állítja, hogy azokat a szemenszedett hazugságokat a nevezett lapból olvasták. Ez az óriási hazugság, mely a „Csongrádi Közlöny“ben sohasem jelent meg, melyet csak a „Szentesi Lap“ szerkesztősége vagy valamelyik munkatársa hazudott papírra. A következőképen szól: „Ennek dacára a szokott időben délelőtt 9 órakor — mégis megjelent 22 községi képviselő; minthogy azonban a „járás főnök“ még 10 órakor sem mutatkozott — abban a hiszemben, hogy a tisztújítószék alkalmasabb időre marad — szétszórtak.

A véletlen — mely oly nagy segítségére szokott lenni a számító ravaszágnak úgy hozta, hogy a közgyűlési tag még a terembe időzött, mikor 10 óra után betoppant Mátéffy Kálmán s persze — szintén véletlenül — a jelen volt 9 közgyűlési tag közül 7 a Mátéffy jelöltjét támogatta. Így történt ezután, hogy — Csemegi Antal tiltakozása dacára — Mátéffy az említett 7 közgyűlési taggal megválasztatta aljegyzőnek a saját jelöltjét bizonyos Tóth József nevű pákulicizot.“

A Szentesi Lap“ ezen főrmedvényével egyebet nem teszünk: mint ajánljuk azok figyelmébe, a kik az említett közgyűlésben részt vettek. Ebből meggyőződhetnek, hogy minő fegyverekkel harcol a csongrád-megyei ellenzék legfőbb organuma. Érdemes e az olyan egyénekkel szóba állni, vagy pláne himni: akik ily vakmerő hazugságokkal iparkodnak egyes tisztességes férfiak renoméját tönkre tenni.

— **Esküvő.** Dr. Szarka Mihály csongrádi ügyvéd január 11. én, szombaton vezette oltárhoz Szegeden Muskó Adrien kisasszonyt. Muskó Sándor kir. kúriai bíró leányát. A polgári törvények szerint szükséges házasságkötés szombaton délelőtt volt az anyakönyvvezetői hivatalban.

— **Csemegi Antal képviselősége.** Számosan vannak olyanok s közöttük mi is, kik Csemegi Antalnak, mint választott képviselőnek a közgyűlésen való jelenlétét nem tartjuk jogosnak. Nem pedig azért, mert igaz ugyan, hogy a községi képviselők választása alkalmával Csemegi Antal mint képviselő megválasztatott, ámde később bíróvá lett s így lemondani kénytelenítettett előbbi jogától s helyébe póttag hivatott be. Eddig rendben is van a dolog, de most jön a bibi: Csemegi Antal bírói állásáról lemondván, mint ilyen megszűnt a közgyűlés tagja lenni, nem tudjuk magunknak megmagyarázni, hogy az előljáróság mi jogon és czímen törülte a képviselők sorából az előbb behívott póttagot és vette fel abba

ismét Csemegi Antalt, mert szerintünk a póttag nem arra való, hogy azt ki és belökdössük, hanem, hogy a végleg megüresedett helyre behívassék. Már törvényességi szempontból is kívánatos volna, ha a felsőbb hatóság döntene, vajjon jogos-e hát Csemegi Antalnak a választott községi képviselők sorába való felvétele vagy nem?

— **A sophista.** A „Csongrádi Közlöny“ mult száma vezércikkének írójá, melyben a segédjegyzői állásnak ideiglenes betöltése felett önti ki mérgét, hamis feltevésekből indulván ki, tehát a következtetés végeredménye is hamis. Mert mint a cikk írója is nagyon jól tudja, valótlan az, hogy a képviselőtestületi ülés később tartatott volna meg, mint kitűzve volt, mert az a meghívóban kitett időben 10 órakor pontosan megkezdett. Valótlan az, hogy a segédjegyzői állás véglegesen meg lett volna üresedve, mert egyrészt a választást megsemmisítő vármegyei határozat még nem volt jogerős, mivel az csak a f. hó 10-iki közgyűlésen lett meghirdetve; mert másrészt Mészáros Ede lemondása nem volt a képviselőtestület által elfogadva. Ennek folytán az állás végleges betöltése nem, hanem csak is ideiglenes helyettesítés volt eszközölhető. A cikkíró ur bizonyítás törvényei ellen öntudatosan vétett tehát s követte el a hibás okoskodást, a sophismát, mások ámitása és félrevezetése.

— **Egy szolgabíró rágalmazási pöre.** A tiszáninneni járás szolgabírója, Siaghy Bálint rágalmazási pert indított Huszár Sándor dnrosmai lakos ellen, amiért a nevezett azt a valótlan hírt terjesztette róla, mintha 50 frtot fizetnek volna neki egy helyszíni szemleért, melynek egy közbirtokossági vitás ügyben való megejtésével a szolgabíró megbízott s amelynek 7 frt költségét természetesen a szemlét kérők fedték. A végtárgyalásnak rágalmazási perben, a szegedi kir. törvényszék előtt a f. hó 4. én kellett volna lenni, azonban Huszár egy tanujának elmaradása okán a tárgyalást ezuttal elhalasztották.

— **Zárt ajánlati versenyek a megyén.** Csongrádvármegye alispánja s a megyei szükségleti bizottság elűke zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetnek, az előbbi több törvényhatósági útnak szikagyagozására és homokozására, az utóbbi pedig a vármegyei hajduk és tihzi szolgák 1896. évi ruházati illetményének szállítására. Az előbbire nézve a versenytárgyalás f. hó 15. én délelőtt lesz, mikorra délelőtt 10 és fél óra a zárt ajánlatok az alispáni hivatalhoz benyújtandók; az utóbbira nézve a versenytárgyalás szintén 15-én lesz s az ajánlatok délelőtt 11 óráig nyújtandók be Ciacricis Lajos dr. főjegyzőnél. A közelebbi részleteket az erre vonatkozó hirdetményekből tudhatják meg az érdeklődők.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A csongrádi ált. ipartestület ma d. u. 3 órakor évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Éves jelentés az ipartestület 1895. évi működéséről. — 2. Számvevői jelentés az ipartestület 1895. évi forgalmi és vagyoni állapotáról. — 3. A csongrádi ipariskolai bizottság 20/895. számú megkeresésére az iparostanonczok raiesszközökkel való ellátása ügyében; s erre vonatkozó 61/1895. sz. előljárósági határozat. — 4. Az 1896. évi költségvetés megállapítása. — 5. Figyelmeztetés az iparostanonczok ügyében. — 6. a) A működési időtartam alatt kilépett: Kádár Sándor ács-, Tanczos János szabó-, Mihálovics Rókus kovács és Bertus Bálint kőmives iparos előljárósági tagok helyett 4 hason- vagy rokoniparu előljárósági tag választása. — b) Serfőző István önként lemondott szabó iparos előlj. tag és Kádár György testületi pénztárnok helyett — egy előljárósági tag s egy pénztárnok választása. — *Figyelmeztetés:* Napirendre ki nem tűzött indítványok a testületi alapszabályok 11. § a értelmében csak azon esetben vétetnek a közgyűlésen tanácskozás alá, ha 10 tag alá

írásával legalább 4 nappal a közgyűlés előtt a választmányának beadattak.

A mult vasárnapra összehívott közgyűlés a tavok távol maradása miatt megtartható nem volt.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálata,** a Miksa Gyula kir. főmérnök és államépítészeti hivatalfőnök elnöke alatt Szegeden szervezett bizottság által, a f. hó 25 én délután 2 és fél órakor kezdve, a magyar kir. államvasutak szegedi szivattyu telepén fog megtartatni; miről az érdekeltek azon figyelemzetéssel lesznek ezennel értesítve, hogy a vizsga letételére vonatkozó kellően bélyegezett és felszerelt kérvényeket a fentnevezett bizottsági elnöknel (Szeged. posta-épület) kell megelőzően, még pedig legkésőbb a vizsgára kitűzött nap déli órájáig benyújtaniuk vagy beküldeniük.

— **Tűzoltó-bál.** Mint mult számunkban jeleztük, az önkéntes tűzoltó-egylet ma este, a „Magyar Király“ szálloda kaszinó termében fényes táncmulatságot rendez. Azt már régóta tudjuk, hogy a tűzoltók bálja, mindig fényesen szokott sikerülni s most midőn a rendezőség a legnagyobb ügybuzgalmat fejtett ki, az uri közönség és a tekintélyes iparos osztály megjelenése biztosítja a sikert.

— **Tűzoltók gyűlése.** Ma d. u. 2 órakor a városháza tanácstermében közgyűlést tart, melyen folyó ügyek, választások és indítványok tárgyaltnak. Fölhívjuk az önkéntes tűzoltó-egylet tagjait a minél számosabb megjelenésre.

— **Új osztályorszájáték.** Budapestről írják lapunknak: Inmár a II. Magyar Osztályorszájáték sorsjegyei is a közönség rendelkezésére bocsáttattak. Az Osztályorszájáték intézményének behozatala nálunk oly minden várakozást felülmúló sikerrel járt, hogy bátran el lehet mondani, miszerint hazánkban — egyrészt az által, hogy a játékdíj életrevaló eszközzel fekéztetik, másrészt az által, hogy a kislutrit már is szemmeláthatólag kiszorítja — igazi kulturai missiót teljesít. A magyar nép — tekintve a nagy nemzetit ezélt (a tisztá nyereség a millenium megünneplése költségeinek részben fedezésére szolgál), hazafias elismeréséül félreérthetetlen lelkesedéssel karolta fel ez intézményt.

Ha már az I. Magyar Osztályorszájáték sikere is így nagyszerű volt, a II. Magyar Osztályorszájáték, mint a tulajdonképeni milleniumi sorsjáték, a lelkesedés bizonyára lehetőleg még fokozottabban fog nyilvánulni a mi jó magyar népiünkél, mert a II. osztályorszájáték sokkal nagyobb előnyöket biztosít, mint az I-és, bőkezűbben lévén szervezve amannál. Megtekintettük a játéktervet és úgy találtuk, hogy a II. Magyar Osztályorszájáték 120,000 sorsjeggyel 45,007 három osztályba sorozott nyeresémet tartalmaz összesen 9 millió 200,000 korona összértékben. Az első osztály, melynek húzása 1896. február 5—8-ig ejtetik meg 10,000 — összesen Egymillió 268,000 korona értékű nyeresémmel kecsegtet, köztük 80,000, 60,000, 40,000, 30,000, 20,000, 15,000, 10,000 stb. koronás főnyereseményekkel. Egy hónapra rá, és pedig március 11—14-ig következik a második osztálynak húzása szintén 10,000 nyeresémmel — összesen Egymillió 648,000 korona értékben, köztük 100,000, 60,000, 40,000, 30,000, 20,000, 15,000, 10,000, stb. korona értékű főnyereseményekkel. A harmadik osztály 25,007 nyeresémet nyújt összesen 6 millió 284,000 korona értékben. Ennek húzása május 12—28-ig eszközöltetik. Ezen osztály 58 = 400,000—6,000 korona értékű főnyeresémet nyújt, sőt a szerencsekerékből legutolsónak kijött főnyeresémmel ezenkívül még egy 600 korona értékű jutalomdíj is jár, minél fogva a legszerencsésebb esetben eme főnyeresemény Egymillió, legkedvezőbb esetben pedig 606,000 korona értékű összegre emelkedik. Egy-egy osztályra érvényes sorsjegy ára 20 frt, azonban ez akalammal is fentartott a sorsjegyeknek általánosan kedvelt ama felosztása, mely szerint fél (10 frtért), tízed (2 frtért) és huszad (1 frtért) sorsjegyek is kaphatók. Az osztályorszájáték közkedveltségénél fogva a II. Magyar Osztályorszájáték sorsjegyei is előreláthatólag gyorsan fognak elkelní, mi okból nem tudjuk eléggé a tisztelt közönségnek figyelmét eme körülményre felhívni és ajánlani, hogy mindenki igyekezzék megrendeléseit Heintze Károly főelárúsitónál Budapesten, Szervita-tér 3. idejekorán megtenni.

Eme figyelemzetés szükségessége mindenki előtt világos, a ki néhány nappal ezelőtt Budapesten járt és véletlenül a Szervita-téren is megfordult. Rendőri assistentia kellett egy cordon és a rend fentartásához, hogy a tömérdek nyeresemények kifizetése lehetővé váljék — oly néptömeg volt ott. A ki ezt látta, némi fogalmat alkothatott magának arról, mily nagy lehet azoknak száma, a kik nyertek és a kik a hazafias ezélt előmozdítása mellett egész életükre való szerencsésüket itt megtalálták.

I R O D A L O M.

A legszebb toll. A magyar művelt közönség soraiban rég eldöntött kérdés, hogy a magyar publicistikában ez idő szerint a legszebb tolla Bartha Miklósnak van. Senki sem bírja utólréni az ő ragyogó fantáziáját, szinigazilag hasonlatait és azt az erőt és méltóságot, a mit az ő cikkeiben feltehalhatunk. Búszke is reá a „Magyarország“, a melynek Bartha Miklós megalakulása óta legelső munkatársa. De a „Magyarország“ egyébként is ambicióját helyezi benne, hogy a mai kor publicistáinak legkiválóbb erőt gyűjtse maga köré. Barthan kívül még egy egész sereg írói gárda áll a legjelesbbek közül a „Magyarország“ szolgálatában. Ott vannak a többek közt Pázmándy Dénes a legszellemebb európai csevegő, Mudrony Soma a jeles közgazdasági író. Edvi Illés Károly a jogi szakirodalom jelese és kívülök még közéletünk sok más kitűnősége. Szépirodalmi téren a két Vértessy, Gyula és Arnold, Tolnay Lajos, Pósa Lajos, Bede Jób, Zsoldos László, Zemlémi P. Gyula, Zboray Aladár és a többiek közt: Móra István a legutóbb rendkívüli feltűnést keltett fiatal költő és író; a női írók közül: Szabóné Illési Piroška, Székely Ilona, Gömbösné Galamb Margit. Az esztetika terén Dr. Prém József, ifj. Reményi Ede és kívülök a belmunkatársak egész sora, a kik Holló Lajos főszerkesztő és Inazély László h. szerkesztő vezetése alatt gondoskodnak arról, hogy a „Magyarország“ naponként a legválózatossabb és leggazdagabb tartalommal jelenjék meg. A „Magyarország“ ez idő szerint a legjobban értesült lap, a melynek politikai és más tudósításai, valósággal forrás számba mennek. E mellett eleven és élénk, úgy hogy nemcsak azok, kik komoly tartalmat keresnek a lapban, de a kik könnyedséget és szórakozást kívánnak, azok is teljesen ki vannak erősítve a „Magyarország“ által. Gazdag tartalmán kívül még az az előnye is meg van, hogy a „Magyarország“ korábban van készen, mint a többi lap és az éjjeli vonatokkal már lappeldányainak ezrei elszállítatnak az ország mineen részébe. Ugy hogy reggel a „Magyarország“ már az olvasó kezeiben van s így a ki a „Magyarországot“ olvassa, fél nappal sok helyen egész nappal előbb értesül az ország és a külföld összes eseményeiről, az országgyűlési tárgyalásokról, tőzsdéi zárlatokról stb. stb. Ez biztosítja a „Magyarország“ számára a művelt közönség osztatlan elismerését és támogatását. A lap kiadóhivatala ingyen küld egy hétig mutatószámokat; az erre vonatkozó kívánság a „Magyarország“ kiadóhivatalához (Budapest, Sándor-u. 2.) intézendő, ide küldendőök be az előfizetési pénzek is, (Egy óra: 1 frt 20 kr. negyedévre 3 frt 50 kr. félévre 7 frt, egész évre 14 frt.)

A „Vállalkozók Lapja“ és annak német kiadása a „Bauunternehmer u. Lieferant“ című, Budapesten megjelenő szaklapok újévvél 17-ik, illetőleg 15-ik évfolyamukba léptek. E tekinté-

lyes mult igazolja e lapok helyes irányát és hasznos voltát; tanáságot tesz arról, hogy olvasói érdekeit kielégíteni törekszik. Es tényleg úgy is van szerkesztve, hogy abban minden szakbeli vállalkozó hasznos adatokat találhat. Az ország összes építkezéseiről, köz- és magánmunkáiról számot ad, közli a műszaki téren előforduló összes pályázatokat; a szállítási-, adás-, vételi- és bérleti hirdetések itt mind feltehalhatók, szóval kutforrását képezi azoknak az adatoknak, a melyek a vállalkozóra, mérnökre, építészre, gyárosra, építő iparosra és kereskedőre hasznalhajtók és érdekesek. Figyelmébe ajánljuk az érdeklődőknek, hogy mutatószámot a kiadóhivatal (Budapest, IV. ker., Kigýó-utca 3. szám) készséggel küld.

CSARNOK.

Elcsendesült minden...

Elcsendesült minden,
Nyugalomra térek,
Elfáradt egész nap
A test és a lélek.

Álom száll szememre,
Nyugszom puha ágyon,
Az élet folyását
Mégis látni vágyom.

Elém tárul a lét
Sötét fátyolával,
Gyors szálló röptében
Tova visz magával

Gyorsabb szívverésem,
Lüktetve él az agy,
Lázás álmom tárgya
Mindenségem te vagy.

Hallom kaczagásod,
Érzem öleléseid,
Nem ver másért szívem
Egyedül csak érted.

Elvesztelek tudom,
Nem lesz enyém soha,
Mert a sors én hozzám
Örökké mostoha.

Mégis boldog vagyok,
Ha rólad álmodom,
Képzletben ölel
Szerető két karom.

Ha reggel ébredek,
Könyben ázik párnám:
Mintha csak szemfödöm,
Sötét sirom látnám.

Nem ölel már karod,
Nem csókol ajkad:
Keblem bensejében
Bánattenger fakad.

... Lázás álmaimnak
Tova tűnő képe
Csak maradj tovább is
Szívem közepébe.

Tamásy.

Felölös szerkesztő: Eder Janos.
Kiadólap tulajdonos: Schvarcz Sándor.

„VULKÁN” gépgyár részvény-társaság

ezelőtt
Gutjahr és Müller — Reinhard Fernau & Co.
Budapest. Bécs.

— az első rangu malomépítészeti gyárban —

BUDAPESTEN, V. külső váci-ut 70.

Sürgönczim: „Gutjahr-vulkán.”

gyártanak

Sürgönczim: „Gutjahr-vulkán.”

Az összes ipartűző államok-
ban szabadalmazva.

Lengő-szitagépek (Oscillir-Sichter)

Az összes ipartűző államok-
ban szabadalmazva.

Gutjahr-Müller es Soeder szabadalma.

A „Lengő-szitagépek” előnyei:

Az őrleményeket tökéletesen szitálja és osztályozza; — a szitált lisztek tiszták, a derézek lisztmentesek és a darák „élesen” vannak osztályozva; — rendkívül egyszerű kezelés; — a szitált lisztek tisztátalanítása egészen ki van zárva; — a géphez kevés szitabevonat szükséges; — a gép csekély erőt igényel; — a gép járása tökéletesen nyugodt; — automatikus üzemre igen alkalmas; — a gép egy egész cylinder-rendszert pótol; a gép munkaképessége felülmúlhatatlan;

továbbá:

tisztító- és osztályozó gépek

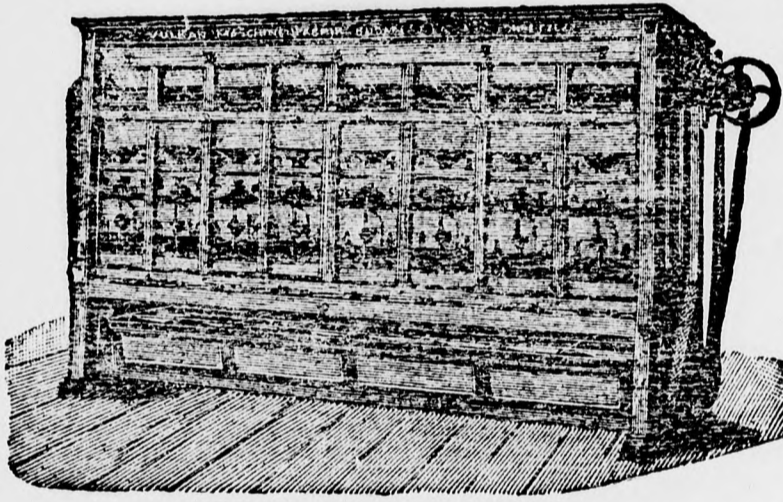
Schnetzer Ágoston szabadalma.

A tisztító és osztályozó-
gépek előnyei:

Egyszerű és czélszerű szer-
kezet;

üzem közben csekély keze-
lést igényel;

a gép sokkal több tiszta darát
állít elő, mint bármely má-
ily fajta gép;

ugyanazon gépen a legfín-
nabb derézek, valamint a
legdurvabb darák tisztít-
hatók;

munkaképessége rendkívül
nagy; a gép csekély tért
igényel;

bármely malomban lényeges
üzemakadály nélkül lehet
ilyen gépekkel egy daratisz-
títást berendezni.

A nevezett legújabb malomépítészeti gépeken kívül gyártanak még: rögcsiták, tarárok, gabona-osztályozógépek, Boby-féle rendszer és mások szerint „Vulkán” gabonatisztító és kefélőgépek, őrlőjáratok, gabona, liszt és darafelhúzó, szállítóeszközök, dara-, liszt- és dercezhengerek, felhúzógépek és járószékek.

Továbbá főgyártási gépek Hotop E. hírneves rendszere szerint.

Nyersöntvények saját és idegen minták után, fogaskerekeket géppel formázva.

Mindenemű szerszámok fém, fa és kő megmunkálására.

Gőzgépek kipróbált rendszer szerint, vizikerekek, közlőművek (transmissziók).

➔ Kivánatra prospectusok és költségvetések küldetnek. ➔

12-5

„Képes Családi Lapok”

5-5

A legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap!

Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beköthető regénymelléklettel.

Havonként kétszer „Hölgyek Lapja” című felíves melékletet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósítással.

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok”-ba a régi és újabb írói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A „Képes Családi Lapok”-nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei, költeményei kedélynemesítő olvasmányok. Iránycikkeivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok” minden évben négy regényt ad mellekletül, még pedig csinos színes borítékkal, éves előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok” borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza.

A „Képes Családi Lapok” előfizetői díjtalanul közölhetik gondolataikat az „előfizetők postájában.”

A „Képes Családi Lapok” képei lehetőleg alkalomszerűek, díszesek és tanulságosak.

A „Képes Családi Lapok” 1896. január első számával XVIII ik évfolyamába lép.

Ez újévi számában következő érdekes és kiváló közlemények jelennek meg:

Csendes világ, regény, Beniczkyné Bajza Lenkétől; Évforduló n, költemény, Jámor Lajostól; Régi történet, beszély, Lanka Gusztávtól; Hogyan ruházkodjunk télen? orvosi czikk, dr. Fodor tanártól; Bálután, vig monolog, Oláh Györgytől; A kislány, költemény, Feleki Sándortól; Versek zenére, költemény, Rudnyánszky Gyulától; Boldog újévi életkép, Mericzayné Karossa Irmaótól; Megnyugtató történet, freskó, Krudy Gyulától; Én is! regény, Tolnai Lajostól.

Mutatószámokat bármikor szívesen küld a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest, Vadász-u. 14. saját házában.

Előfizetési árak

a „Képes Családi Lapok”-ra a „Hölgyek Lapja” című divatlappal és a regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 forint.

Fél évre 3 forint.

Negyed évre 1 forint 50 kr.

Figyelmeztetés. A ki 3 ni előfizetést gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre veküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal. — Kérjük az előfizetések megújítását, s lapunknak az ismerősök körében terjesztését.

A ki az egész évre szóló hat frtyi előfizetési összeget 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül, és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala, Budapest, Vadász-útea 14. szám.

Az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

Kibocsátás: 120,000 sorsjegy 45,007 három osztályba osztott nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

H u z á s o k

I. osztály
1896. február 5—8-ig.

II. osztály
1896. márczius 11—14-ig

III. osztály
1896. május 12—28-ig.

Árak az I. osztályra:

1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.— forint

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy
60.—	30.—	6.—	3.— forint

A nyeremények teljes adó- és illetékmentességet élveznek és minden levonás nélkül fizettetnek ki; a huzások az állami hatóságok felügyelete alatt állanak és egy kir. közjegyző jelenlétében ejtetnek meg. Midőn a sorsolási tervezetet fentebbiekben közzé tesszük, egyben köztudomására hozzuk, hogy a sorsjegyek mától fogva a falragaszokon jelzett elárusítóknál a fenti eredeti árakon kaphatók.

Budapest, 1895. december 24.

Magyar Osztály-Sorsjáték Igazgatóság.

Minden 3-ik
sorsjegy nyer.

Még soha nem létezett nyereményesélyeket
nyujt az államtól engedélyezett

Minden 3-ik
sorsjegy nyer.

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

45,007 három osztályba osztott pénznyeremény 9.200,000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

EGY MILLIÓ KORONA.

Az I. osztály huzása
1896. február 5—8-ig.

A II. osztály huzása
1896. márczius 11—14-ig.

A III. osztály huzása
1896. május 12—28-ig.

Nyereménytervezet:				Nyereménytervezet:				Nyereménytervezet:						
Nyeremény	korona	korona		Nyeremény	korona	korona		Nyeremény	korona	korona				
1	à	80000	=	80000	1	à	100000	=	100000	1	jutalomdíj	600000	=	600000
1	"	60000	=	60000	1	"	60000	=	60000	1	"	400000	=	400000
1	"	40000	=	40000	1	"	40000	=	40000	1	"	300000	=	300000
1	"	30000	=	30000	1	"	30000	=	30000	1	"	200000	=	200000
1	"	20000	=	20000	1	"	20000	=	20000	1	"	100000	=	100000
1	"	15000	=	15000	1	"	15000	=	15000	1	"	40000	=	80000
1	"	10000	=	10000	1	"	10000	=	10000	1	"	20000	=	40000
2	"	8000	=	16000	2	"	8000	=	16000	5	"	10000	=	50000
8	"	4000	=	32000	8	"	4000	=	32000	10	"	8000	=	80000
10	"	2000	=	20000	10	"	2000	=	20000	34	"	6000	=	204000
13	"	1000	=	13000	13	"	1000	=	13000	100	"	2000	=	200000
100	"	400	=	40000	100	"	400	=	40000	200	"	1000	=	200000
860	"	200	=	172000	860	"	200	=	172000	2650	"	200	=	530000
9000	"	80	=	720000	9000	"	120	=	1080000	22000	"	150	=	3300000
10000 nyeremény összesen 1268000				10000 nyeremény összesen 1648000				25007 nyerem. és egy jutalom 6284000						

Árak az I. osztályra:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
20.—	10.—	2.—	1.— forint

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$
60.—	30.—	6.—	3.— forint

Ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

4—2

Heintze Károly, Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny-czim:
Lottoheintze,
Budapest.

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való küldése kivántassék és a fenti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr. -- teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig portó és 3 nyereményjegyzékért 50 kr. küldendő be. Az első magyar osztálysorsjáték alkalmával tisztelt veveim között a következő főnyereményeket osztottam ki: 400,000 200,000, 100,000, 80,000, 50,000 koronásak stb.

Sürgöny-czim:
Lottoheintze,
Budapest.

Csongrád, 1896. Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában.